

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

12. 12. 2011

B7-0693/2011

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o summitu EU-Rusko (2011/2948(RSP))

Rebecca Harms, Werner Schulz, Barbara Lochbihler, Bart Staes, Tarja Cronberg, Raül Romeva i Rueda, Indrek Tarand, Rui Tavares, Ulrike Lunacek
za skupinu Verts/ALE

Usnesení Evropského parlamentu o summitu EU-Rusko (2011/2948(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Rusku, zejména na usnesení o závěrech summitu EU-Rusko v Nižním Novgorodu ve dnech 9.–10. června 2011, usnesení o přípravě voleb do ruské Státní dumy v prosinci 2011 ze 7. července 2011 a usnesení o právním státu v Rusku ze dne 17. února 2011,
 - s ohledem na dohodu o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a Ruskou federací, která vstoupila v platnost roku 1997 a jejíž platnost byla prodloužena do doby, než bude nahrazena dohodou novou,
 - s ohledem na probíhající jednání o nové dohodě poskytující nový souhrnný rámec pro vztahy EU–Rusko zahájená v roce 2008 i na „partnerství pro modernizaci“ zahájené v roce 2010,
 - s ohledem na konzultace EU a Ruska o lidských právech a zejména na poslední setkání uskutečněné v Bruselu dne 29. listopadu 2011,
 - s ohledem na rezoluci Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 1728 ze dne 29. dubna 2010 týkající se diskriminace na základě sexuální orientace a genderové identity a doporučení Výboru ministrů Rady Evropy CM/Rec(2010)5 ze dne 31. března 2010, které se týká opatření v boji proti diskriminaci na základě sexuální orientace nebo genderové identity,
 - s ohledem na závěrečné prohlášení a doporučení vydané na závěr 14. schůze Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Rusko, která se konala ve dnech 19. a 20. září 2011 ve Varšavě,
 - s ohledem na schůzi Fóra občanské společnosti EU-Rusko, která se konala ve dnech 1. a 2. prosince ve Varšavě,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že nedávná dohoda, které dosáhly Gruzie a Ruská federace, otevírá cestu k přistoupení Ruska ke Světové obchodní organizaci a odstraňuje hlavní překážku prohloubení hospodářských a obchodních vztahů mezi EU a Ruskem; vzhledem k tomu, že navzdory rostoucí vzájemné závislosti v oblasti obchodu a hospodářství vztahy mezi EU a Ruskem stagnují kvůli nedorozuměním a nedůvěře v základních otázkách, které oběma stranám brání v tom, aby vybudovaly skutečně strategické partnerství;
- B. vzhledem k tomu, že užší spolupráce a dobré sousedské vztahy mezi EU a Ruskem mají zásadní význam pro stabilitu, bezpečnost a prosperitu celé Evropy; vzhledem k tomu, že rozvoje strategického partnerství mezi EU a Ruskou federací lze dosáhnout pouze na základě vyznávání společných hodnot; vzhledem k tomu, že je velmi důležité

zintenzivnit spolupráci mezi těmito dvěma partnery na mezinárodní úrovni, pokud jde o veškeré instituce, organizace a fóra, s cílem zdokonalit způsob řádné správy věcí veřejných na celém světě a vyřešit společné problémy;

- C. vzhledem k tomu, že dne 27. listopadu kongres strany Jednotné Rusko formálně potvrdil kandidaturu bývalého prezidenta Putina pro prezidentské volby plánované na březen 2012; vzhledem k tomu, že během svého projevu předseda vlády Putin varoval západní země, aby se nevměšovaly do ruských voleb a aby ukončily finanční pomoc nevládním organizacím a kritikům Kremlu;
- D. vzhledem k tomu, že spravedlivost voleb konaných 4. prosince byla vážně zpochybněna, protože některé základní podmínky pro konání voleb, jako např. veřejná diskuze, svoboda tisku a rovné podmínky pro všechny politické síly v zemi, nebyly splněny a kromě toho byly zaznamenány vážné překážky, pokud jde o jmenování delegátů a registraci stran i nedostatek rovných příležitostí pro kampaň;
- E. vzhledem k tomu, že dne 1. prosince 2011 úřad státního zástupce v Moskvě zahájil správní řízení a udělil pokutu sdružení Golos, ruské nejzkušenější skupině pro sledování voleb, a obvinil tuto organizaci, že porušila volební zákony tím, že zřídila internetovou stránku pro zaznamenávání volebních podvodů a neshod;
- F. vzhledem k tomu, že pokud jde o den voleb, OBSE/ODIHR konstatovala, že „kvalita procesu se značně zhoršila během sčítání hlasů, které charakterizovaly časté procedurální chyby a případy zjevné manipulace, včetně několika závažných náznaek ucpání volebních urn“; vzhledem k tomu, že policie zadržela stovky opozičních aktivistů, kteří se dne 4. prosince a v následující dny snažili organizovat shromáždění v Moskvě, Petrohradu a dalších ruských městech na protest proti průběhu voleb;
- G. vzhledem k tomu, že dne 10. prosince se na Bolotném náměstí v Moskvě shromáždilo nejméně 50 000 osob k největšímu protestu od rozpadu Sovětského svazu a požadovalo zrušení výsledků voleb konaných 4. prosince, nové volby, rezignaci předsedy volební komise Vladimíra Čurova, vyšetření údajné manipulace s volebními hlasy a okamžité propuštění zadržených protestujících; vzhledem k tomu, že obdobné demonstrace se konaly i v jiných ruských městech;
- H. vzhledem k tomu, že v červnu 2010 EU a Rusko přijaly společnou deklaraci o prioritách nového partnerství pro modernizaci zaměřenou na modernizaci hospodářství a společnosti obou stran; vzhledem k tomu, že v tomto ohledu na části pracovního plánu obsahující konkrétní návrhy a projekty na spolupráci a pomoc v oblasti lidských práv a právního státu navazovalo málo konkrétních opatření;
- I. vzhledem k tomu, že energetika je klíčovým nástrojem ruské zahraniční politiky a nadále hraje ústřední a strategickou úlohu ve vztazích EU a Ruska; vzhledem k tomu, že silná závislost EU na fosilních palivech negativně ovlivňuje možnost Evropy rozvíjet vyrovnaný a důsledný přístup k Rusku řídicí se určitými hodnotami; vzhledem k tomu, že konkurence mezi EU a Ruskem v otázkách energetiky roste v oblastech společného zájmu, jako např. na jižním Kavkaze a ve střední Asii; vzhledem k tomu, že pro EU je nanejvýš důležité, aby postupovala jednotně a projevovala silnou vnitřní solidaritu;

- J. vzhledem k tomu, že v současné době je opomíjeno několik oblastí spolupráce mezi EU a Ruskem přinášejících vzájemný prospěch v oblasti energie, jako např. energetická účinnost nebo výzkum technologií obnovitelných zdrojů energie;
- K. vzhledem k tomu, že svoboda vyjadřování, sdružování a shromažďování je v Rusku stále ohrožena a iniciativy a činnost zastánců lidských práv, nezávislých organizací občanské společnosti, politických oponentů, nezávislých sdělovacích prostředků a řadových občanů jsou často omezovány nebo je jim bráněno a tato situace je zvláště znepokojivá na severním Kavkaze a v jiných částech Ruské federace;
- L. vzhledem k tomu, že usnesení Evropského parlamentu o lidských právech ve světě v roce 2009 a o politice EU o této otázce ze dne 21. října 2010 vyzvalo Radu EU, aby projednala zákaz vstupu a zmrazení aktiv pro ty ruské úředníky, kteří jsou zapojeni do smrti Sergeje Magnického;
- M. vzhledem k tomu, že jako člen Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a Rady Evropy je Ruská federace zavázána k dodržování demokratických zásad, zejména pokud jde o svobodu projevu a shromažďování;
- N. vzhledem k tomu, že dobré sousedské vztahy, mír a stabilita v obou sousedících zemích jsou v zájmu Ruska i EU; vzhledem k tomu, že by se měl rozvinout otevřený a upřímný dialog o krizi v těchto zemích zaměřený na výsledky, zejména s ohledem na nevyřešené konflikty s cílem posílit bezpečnost a stabilitu, podporovat územní celistvost dotyčných zemí a vytvořit společný mechanismus řízení krizí;
- O. vzhledem k tomu, že bezpečnost v Evropě je dosud velmi citlivým a rozdělovacím tématem a že EU a Rusko by měly vynaložit veškeré úsilí na překonání současných rozdílů a odlišných názorů a posílit dialog a spolupráci v této oblasti;
1. zastává názor, že bruselský summit by měl vytvořit podnět pro podstatné zlepšení vztahů mezi EU a Ruskem, které odpovídá ambicím obou stran, pouze pokud budou plně dodržovány zásady právního státu a demokratické hodnoty a budou postaveny do centra těchto vztahů; zdůrazňuje, že nové uspořádání, o němž nyní strany jednájí, by mělo být právně závazné a mělo by komplexně obsáhnout všechny aspekty vztahů; připomíná svůj názor, že demokracie a lidská práva musí být nedílnou součástí tohoto uspořádání, zejména pokud jde o definici a začlenění účinné a operativní doložky o lidských právech;
 2. odsuzuje zásah policie proti mírumilovným demonstracím protestujícím proti nesrovnalostem a podvodům při volbách hlášeným mezinárodními pozorovateli a dokumentovanými videozáznamy řadových občanů; vyzývá ruské orgány, aby plně respektovaly svobodu shromažďování a svobodu projevu a aby podrobně řešily všechny případy volebních přestupků s cílem uvalit sankce na zúčastněné úředníky a zopakovat hlasování tam, kde k nesrovnalostem došlo; vyzývá k okamžitému propuštění všech demonstrantů;
 3. vyzývá předsedu Rady, předsedu Komise, VP, MK a předsednictví EU, aby na summitu rozhodně vznesli otázku voleb 4. prosince a aby Rusko vyzvali k dodržování mezinárodních závazků vyplývajících zejména z členství Ruska v Radě Evropy a OBSE; požaduje hloubkový přezkum volebního procesu s cílem umožnit skutečně svobodné

a spravedlivé prezidentské volby v březnu 2012;

4. poukazuje na to, že společné výzvy, kterým čelí EU i Rusko, jako je ekonomický a finanční pokles, účinné mnohostranné instituce, otázky související s energetikou a energetickou bezpečností, demokratický přechod v arabském světě a nevyřešené konflikty ve společném sousedství si vyžadují zvýšenou spolupráci a lepší společnou činnost při řízení krizí; v tomto ohledu vyzývá Rusko, aby ratifikovalo Římský status Mezinárodního trestního soudu;
5. zastává názor, že partnerství pro modernizaci se nesmí omezovat na hospodářskou spolupráci a technické inovace, ale musí je doprovázet ambiciózní proces domácích reforem, které zahrnují konsolidaci demokratických institucí a spolehlivý právní systém, dodržování zásad právního státu a nerušený rozvoj skutečně občanské společnosti; v tomto ohledu vyzývá Komisi a ruskou vládu, aby určily nezbytné kroky, které mají napomoci dosáhnout tohoto cíle;
6. poukazuje na to, že fórum občanské společnosti EU-Rusko by mohlo být klíčovým hráčem při podpoře partnerství pro modernizaci v oblasti lidských a občanských práv, boje proti korupci, právního státu; vítá v tomto ohledu konstruktivního ducha a pracovní atmosféru summitu ve Varšavě a přijatá doporučení;
7. zdůrazňuje, že v současnosti mohou mít vztahy s Ruskem pouze pragmatickou povahu; vítá dohodu dosaženou mezi Gruzii a Ruskem o přistoupení Ruska k WTO a očekává, že budoucí členství Ruska v této organizaci urychlí rozhovory o nové dohodě o partnerství;
8. vítá dokončení seznamu společných kroků vedoucích k bezvízovým krátkodobým cestám pro občany Ruska a EU a doufá, že jejich provedení otevře cestu k jednání o dohodě o zrušení víz; poukazuje však na to, že zjednodušování a liberalizace vízového styku s Ruskou federací by v žádném případě neměly zvýhodnit držitele ruských pasů v regionech s nevyřešenými konflikty na úkor občanů Moldavska a Gruzie;
9. poukazuje na to, že energetická spolupráce, zejména energetický dialog představují jeden ze základních prvků vztahů EU a Ruska; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby EU v souladu se svými cíli omezila svou závislost na fosilních palivech; zdůrazňuje, že základem takové spolupráce by se vedle rovného přístupu k trhům, infrastrukturu, investicím a spolehlivému právnímu rámci měly stát zásady vzájemné provázanosti a transparentnosti; těší se na určení dlouhodobějšího plánu s cílem diskutovat o úloze ruských energetických zdrojů pro složení zdrojů energie v EU do roku 2050;
10. vyzývá Radu a Komisi, aby zajistily, že do nové dohody o partnerství a spolupráci mezi EU a Ruskem budou začleněny zásady Energetické charty a její Tranzitní protokol;
11. zdůrazňuje, že diverzifikace energetických zdrojů a tras dodávek je strategickým prvkem politiky energetické bezpečnosti EU; vyslovuje v tomto ohledu politování nad námitkami vznesenými Ruskem k nadcházejícím jednáním mezi EU, Ázerbájdžánem a Turkmenistánem o budování transkaspického potrubního systému;
12. naléhavě vyzývá Ruskou federaci, aby zvýšila svůj příspěvek v řešení problému změny klimatu prostřednictvím snížení domácích emisí skleníkových plynů a svou účastí na

mezinárodních jednáních pro komplexní politický rámec pro oblast klimatu na období po roce 2012 v rámci UNFCCC a Kjótského protokolu; v této souvislosti zdůrazňuje, že k dosažení potřebného snížení emisí do roku 2020 ve srovnání s rokem 1999 pro země uvedené v příloze I se musí všechny průmyslové země zavázat k plnění cílů, které představují značné snížení současné úrovně emisí a zvýšení zachycování uhlíku v lesích;

13. zdůrazňuje, že EU by měla rozšířit svou spolupráci s Ruskem v oblasti energetiky i na jiné oblasti vzájemného přínosu, např. energetická účinnost nebo výzkum v oblasti technologií obnovitelných zdrojů energie; připomíná, že mezivládní dohody i obchodní dohody v oblasti energetiky mezi Ruskem a evropskými subjekty musí být v souladu s právními předpisy a nařízeními obou stran;
14. připomíná, že blízko hranic EU se stále nacházejí jaderné elektrárny černobylského typu i jaderné reaktory první generace, a vyzývá Rusko, aby je okamžitě uzavřelo; naléhavě zatím vyzývá EU a její členské státy, aby zakázaly dovoz jaderné energie, která nesplňuje nejvyšší normy jaderné bezpečnosti;
15. vyjadřuje své hluboké znepokojení projekty jaderných elektráren v Kaliningradské oblasti a Sosnovém Boru; v této souvislosti vyzývá Rusko, aby ratifikovalo a ihned provedlo úmluvu UNECE (Espoo) a připomíná závazek Ruska rozvíjet jednotné normy pro hodnocení dopadu na životní prostředí u přeshraničních projektů;
16. vyslovuje hluboké politování nad dalším zhoršením celkové situace v oblasti lidských práv v Rusku a nedostatek jakéhokoli vývoje způsobů konzultací mezi EU a Ruskem v oblasti lidských práv; vyjadřuje své znepokojení ohledně tohoto dialogu, z něhož se stal spíš proces než způsob dosažení měřitelných a hmatatelných výsledků; opětovně trvá na tom, že do těchto konzultací o lidských právech je nutno zařadit veřejné ukazatele pokroku, zlepšit způsoby vedení dialogu, jako např. střídat místo konzultací, interakci mezi ruskými nevládními organizacemi a ruskými orgány u příležitosti tohoto procesu a ke složení ruské delegace, a vydat veřejné hodnocení pokroku u příležitosti summitu EU-Rusko a následujících schůzek rady pro partnerství;
17. lituje pokračujícího odporu Ruska vůči zapojení ministerstev a agentur mimo ministerstva zahraničních věcí (jako např. veřejný ochránce práv), vůči střídavému konání konzultací v Rusku a v EU a vůči setkáním s ruskými a mezinárodními nevládními organizacemi;
18. vyzývá předsedu Rady a Komise, aby zdůraznili znepokojení EU nad trvale nepřátelským klimatem v oblasti lidských práv v Rusku, zejména pokud jde o potřebu prostoru pro občanskou společnost, aby mohla fungovat bez zbytečných omezení, o bezpečnost zastánců lidských práv a naléhavost boje s nezřízenou beztrestností za probíhající mučení, nucená zmizení a další závažná porušování práv na severním Kavkaze; zdůrazňuje dále význam toho, aby Rusko plně provádělo rozsudky Evropského soudu pro lidská práva jako prostředek řešení těchto porušení;
19. odsuzuje nedávné právní návrhy na kriminalizaci veřejných informací o sexuální orientaci a genderové identitě v Petrohradě; vyslovuje rovněž politování nad stávajícími podobnými ustanoveními v Archangelské a Rjazaňské oblasti a nad případnými budoucími návrhy v Moskvě a na federální úrovni; vyzývá politické orgány v Rusku, aby se zdržely omezování svobody vyjadřování a přestaly směřovat sexuální orientaci a genderovou

identitu s pedofilií; vyzývá službu pro vnější činnost, aby dala na vědomí rozhodný odpor EU vůči těmto návrhům;

20. připomíná Ruské federaci její závazky podle Evropské úmluvy o lidských právech dodržovat lidská práva lesbiček, gayů, bisexuálů a transsexuálů (LGBT); vyzývá Rusko, aby sledovalo doporučení výboru ministrů o opatřeních pro boj proti diskriminaci na základě sexuální orientace nebo genderové identity, jako je ochrana práva LGBT na svobodu vyjadřování a práva na svobodu shromažďování;
21. zastává názor, že v centru beztrestnosti v Rusku stojí nedostatek nezávislosti soudních institucí a vyjadřuje znepokojení nad zprávami o politicky motivovaných soudech, nespravedlivých procesech a nad neschopností vyšetřit závažné trestné činy, jako je zabití, zavraždění a jiné formy násilí;
22. vyslovuje politování nad tím, že dva roky po smrti Sergeje Magnického nebylo do konce listopadu dokončeno slíbené vyšetřování ze strany ruských orgánů a bylo dále prodlouženo do roku 2012; bere na vědomí zprávu vydanou v červenci 2011 Radou pro lidská práva prezidenta Medveděva, která poskytuje důkaz, že zatčení Sergeje Magnického bylo nezákonné a že jeho zadržení se vyznačovalo bitím a mučením zaměřenými na vymáhání přiznání viny;
23. bere na vědomí, že ministerstva zahraničí USA a Spojeného království v roce 2011 rozhodla o zákazu vydávání víz asi 60 ruským úředníkům, kteří byli pravděpodobně spojeni se smrtí Sergeje Magnického v důsledku nečinnosti ruských orgánů; vzhledem k tomu, že nedošlo k žádnému pozitivnímu posunu ve vyšetřování případu Sergeje Magnického opakovaně vyzývá Radu, aby trvala na tom, že ruské orgány musí odpovědné osoby postavit před soud, a současně naléhavě vyzývá Radu, aby okamžitě udělila zákaz vydávání víz a zmrazení aktiv všemi členskými státy EU pro úředníky ruské vlády, kteří byli zapojeni v daňovém podvodu a pro ty, kteří hráli úlohu při falešném zatčení Magnického, při jeho mučení, odepření lékařské péče a vraždě během zadržení i při krytí těchto trestných činů;
24. vyslovuje politování nad tím, že Rusko odmítá podpořit rezoluci Rady bezpečnosti OSN odsuzující současné represe v Sýrii, a tím brání mezinárodnímu společenství vyvíjet nezbytný politický a hospodářský nátlak na Assádův režim a zabránit budoucímu násilí a vojenské eskalaci;
25. vítá ochotu Ruska postoupit kupředu v rámcové dohodě v oblasti činnosti při řízení krizí; vyzývá v tomto ohledu ruské orgány, aby byly důsledné a umožnily tedy, aby měla monitorovací mise EU v Gruzii přístup k odtrženým územím Abcházie a Jižní Osetie v souladu s dohodou o příměří z roku 2008;
26. vyzývá ruské orgány, aby zintenzívnily své úsilí s cílem dosáhnout konkrétního pokroku v urovnání konfliktu v Podněsteří a vítá v tomto ohledu rozhodnutí obnovit oficiální jednání 5+2 s cílem dospět v blízké budoucnosti ke komplexnímu řešení;
27. vyslovuje politování nad tím, že nebylo dosaženo pokroku ve vyřešení konfliktu v Náhorním Karabachu; vyjadřuje své znepokojení nad probíhající militarizací v regionu a naléhavě vyzývá ruskou vládu, aby ukončila všechny dodávky zbraní stranám konfliktu

s cílem uvolnit napětí a umožnit cestu k trvalému a komplexnímu řešení;

28. vyslovuje politování nad rozmístěním radaru pro včasné varování před jadernými střelami v Kaliningradu a nad nedávnými prohlášení ruského vedení týkající se možného odstoupení od smlouvy o snížení počtu strategických zbraní (START) v reakci na projekt raketového štítu USA; požaduje konstruktivní spolupráci mezi USA, NATO a Ruskem v otázkách bezpečnosti, včetně sdílení údajů a výměny informací;
29. připomíná zásadní úlohu OBSE při posilování bezpečnosti v Evropě; požaduje oživení procesu za omezení konvenčních zbraní a odzbrojení v OBSE; podporuje zahájení jednání o dalších krocích na snížení počtu vojenských sil a zbraní (CFE II); naléhavě vyzývá vládu Ruské federace, aby zrušila pozastavení dodržování svých závazků podle původní smlouvy CFE a aby splnila také závazky z Istanbulu z roku 1999; naléhavě vyzývá členské státy NATO, aby bezodkladně ratifikovaly upravenou smlouvu CFE;
30. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, OBSE, Radě Evropy a prezidentu, vládě a parlamentu Ruské federace.